

[Bjørn Elmquist]

bestemt ikke ville have større udsigter til fred og forståelse mellem landene.

Mulighederne for via en dansk indsats i FN – det være sig i generalforsamlingen eller her fra 1. januar 1985 i sikkerhedsrådet – at arbejde for afspænding og nedrustning er på én og samme tid ganske store og ganske beskedne. De er store i den forstand, at der er meget at tage fat på og rammerne er vide. Den globale sammenhæng mellem på den ene side udvikling, økonomiske og sociale fremskridt, sygdom, sundhed, sult, overflod, rigdom, fattigdom, overbefolkning og faldende befolkningstal og på den anden side nedrustning, afspænding, stabilitet og fred, som vi ofte sammenfatter i betegnelsen Nord-Syd-problemerne, er til stede netop i FN-organisationen. Her er der meget, Danmark kan gøre, meget, Danmark har gjort og i fremtiden skal gøre endnu mere af; jeg skal bare henvise til den debat, vi havde for halvanden uges tid siden her i folketinget om situationen i Afrika, specielt i Etiopien. Samtidig er muligheden for Danmark for at få gennemført reelle forbedringer alligevel, som jeg sagde før, ganske beskedne. Dels er vi et lille land, dels mangler FN som sagt effektivitet. At det er svært, ved vi af erfaring, men netop af den grund må vi ikke på forhånd opgive.

Så er der også Øst-Vest-problemerne, der, som vi så ofte har sagt, ikke må overskygge Nord-Syd-spørgsmålet. At de alligevel ofte gør det, er der kun alt for mange letforståelige årsager til. Det, som nu og her virker mest truende for f.eks. mange danskere, er konfrontationen mellem Øst og Vest. Det er den, mange frygter i ordets egentligste forstand kan eksplodere mellem hænderne på os. Derfor er det specielt i den sammenhæng, at nedrustning, afrustning og afspænding påkalder sig opmærksomhed.

Også her har FN's og Danmarks indsats i FN helt naturligt en central rolle; det fremgår klart af vort lands hidtidige arbejde i FN. Mit parti har stedse givet tilslutning til, at Danmark i FN-generalforsamlingen behandler nedrustningsspørgsmål og her støtter alle bestræbelser, der kan føre til standsning af våbenkapløbet. Vi er helt enige, som ministeren sagde det, i, at nøgleordene er konkrete og realistiske bestræbelser.

Også i venstre beklager vi det seneste års manglende fremskridt med hensyn til ned-

rustning, og vi deltager i appellen til især USA og Sovjetunionen om at forhandle og samarbejde; det gælder på en række konkrete punkter på det atomare område, det gælder også spørgsmålet om at forbyde kemiske våben, og det gælder om at fastholde og udbyde det danske initiativ, som nu har kørt i et par år i FN vedrørende nedrustning på området konventionelle våben.

Alt dette bør Danmark fortsætte med at arbejde for i FN, men én ting ønsker vi i venstre at slå fast med syvtommersøm: Danmarks sikkerhedspolitik hviler på vort NATO-medlemskab, og initiativer på dette område ønsker vi fortsat indpasset i den sammenhæng. Vi vil ikke være med til ensidige danske initiativer på dette felt f.eks. i FN. Dette har for os ikke så meget at gøre med, om vi må det ene eller det andet for det ene eller andet medlem af NATO. For os er det helt afgørende, at det ville fjerne Danmarks grundlæggende sikkerhedspolitiske principper, hvis vi foretog sådanne ensidige skridt. Vi mener, at det tjener hensynet til vort lands frihed, tryghed og forsvar bedst, om vi fortsat lader tyngdepunktet i dansk sikkerhedspolitik, specielt i Øst-Vest-forholdet, ligge i NATO-samarbejdet.

I denne sammenhæng skal jeg tillade mig at udtrykke ønske om, at vi med den ekspertbetænkning, som for en uge siden blev sendt af udenrigsministeren til folketinget om Danmarks sikkerhedspolitiske situation i 80'erne, kan få gang i en seriøs, grundig og kompetent politisk overvejelse af vort lands fremtidige kurs.

Der har været talt meget om at få skabt rammerne for disse overvejelser gennem et særligt udvalgsarbejde her i folketinget. Denne forespørgsel bør kunne ende i en formel beslutning om at nedsætte udvalget, så arbejdet kan komme i gang.

Jeg tror og håber på, at folketingets partier vil gå til dette arbejde med alvor og ildhu. Her er bestemt ikke, som ordføreren for forespørgerne var inde på, tale om at putte noget i nogen mølpose. I venstre mener vi, uden at jeg skal tage forskud på resultatet af udvalgsarbejdet, at det ville være bedst, om vi på ny kunne vende tilbage til det traditionelle brede samarbejde om Danmarks sikkerhedspolitik. Det vil kunne bringe en afslutning på det besynderlige partipolitiske spil, vi en gang imellem må overvære, om, hvad Danmark